

Publisert 4. oktober 2024

Landsstyrets (LS) innstilling til

Arbeidsprogram

til behandling på Landsmøtet (LM) i FRI 2024

Innhold

[Helhetlig forslag fra LS til Arbeidsprogram 2024-2028](#) side 2 - 7

[Innkomne forslag som LS oversender redaksjonskomitéen på LM](#) side 8

[Oversikt over LS-avviste forslag](#) side 9 - 11

Arbeidsprogram 2024 – 2028

Arbeidsprogrammet gir en oversikt over FRIs prioriterte arbeidsområder for landsmøteperioden. Programmet er delt inn i fire (4) tema. Hvert tema har ett hovedmål, en kort situasjonsbeskrivelse og definerte politiske og organisatoriske mål.

TEMA: Internasjonal solidaritet	2
Hovedmål:	2
Bakgrunn	2
Politiske mål	2
Organisatoriske mål	2
TEMA: Kjønnsmangfold	3
Hovedmål:	3
Bakgrunn:	3
Politiske mål	3
Organisatoriske mål	4
TEMA: Trygghet, ytringsklima og rettsvern	5
Hovedmål:	5
Bakgrunn:	5
Politiske mål:	5
Organisatoriske mål:	5
TEMA: FRI som trygg samlingsarena for skeive	6
Hovedmål:	6
Bakgrunn	6
Politiske mål:	6
Organisatoriske mål:	6
Organisatoriske forutsetninger for arbeidsprogrammet	7

Organisatoriske forutsetninger for arbeidsprogrammet

For at FRI skal lykkes med å nå målene i dette arbeidsprogrammet, forutsetter det at vi fortsetter å bygge en solid organisasjon, herunder:

- Et målrettet arbeid med rekruttering og organisering av nye medlemmer
- Utvikle gode strukturer og mandat for alt arbeid, herunder politiske og organisatoriske utvalg, arbeidsgrupper, og mellom tillitsvalgte og sekretariat
- Utvikle gode rutiner og strukturer for skolering.
- Jobbe målrettet og strategisk med helhetlig og god kommunikasjon.
- Sikre økonomisk trygghet gjennom blant annet flere finansieringskilder og videreføring av arbeidet med gave/giverordning.
- FRI skal formalisere en felles struktur, medlemskap og mandat for utvalg, og arbeide for en bærekraftig operasjonalisering av utvalgene.

TEMA: Internasjonal solidaritet

Hovedmål:

FRI skal være en tydelig støttespiller for skeive rettigheter og skeives levekår internasjonalt

Bakgrunn

De siste årene har man sett en bekymringsfull global utvikling for skeive, der blant annet hatprat mot skeive øker. Den internasjonale anti-genderbevegelsen har økt i styrke, der konspirasjonsteorier blir spredt om både pridefestivaler, kjønnsbekreftende behandling og skeive som gruppe. Forfølgelse av skeive som gruppe og skeive aktivister har også hatt en særlig negativ utvikling i noen land, som kriminaliseringen av skeive og støttespillere i Russland og opprettholdelse av dødsstraff for homofili i Uganda. I andre land blir skeives levekår utfordra av andre faktorer, som krig eller okkupasjon. I Palestina lever skeive i en kompleks situasjon der israelsk rosavasking blir brukt som virkemiddel for å legitimere krigsforbrytelser.

FRI skal være en tydelig og solidarisk stemme for et samfunn der alle, uavhengig av hvor man bor i verden, skal kunne være åpne og leve likestilte liv uavhengig av seksuelle orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk. At skeive opplever frykt for forfølgelse, vold, hat og diskriminering for å organisere seg i skeive organisasjoner eller leve ut sin identitet, viser behovet for internasjonalt solidaritetsarbeid.

Politiske mål

- FRI skal være pådriver for at norsk utenriks- og utviklingspolitikk inkluderer skeive rettigheter og skeives levekår.
- FRI skal jobbe mot globale tendenser som svekker skeive bevegelser internasjonalt, som angrep på transfolk og kjønnsbekreftende behandling, anti-genderbevegelsen og anti-Pride-retorikk.
- FRI skal ta avstand fra kolonialistiske praksiser som vanskeliggjør situasjonen for skeive og bruk av rosavasking for å legitimere krigshandlinger og menneskerettighetsbrudd.

Organisatoriske mål

- FRI skal videreføre bistandsfinansierte prosjekt med partnere i det globale sør.
- FRI skal skape og opprettholde internasjonale kontaktnettverk og samarbeidspartnere for erfaringsutvekslinger og solidaritetsarbeid
- FRI skal gjennomføre en solidaritetsaksjon, fortrinnsvis i juni 2026, med tydelig områdefokus.
- FRI skal stimulere til frivillig engasjement for skeive sin situasjon i andre deler av verden, blant annet gjennom opprettelse av et internasjonalt utvalg.

TEMA: Kjønnsmangfold

Hovedmål:

FRI skal jobbe for en bedring i helsetilbud og levekår for transpersoner og intersexpersoner

Bakgrunn:

Transpersoner rapporterer om betydelige levekårsutfordringer og psykisk uhelse sammenlignet med cis-personer. Dette skjer som en konsekvens av at den offentlige debatten omkring kjønnsmangfold og skeive liv handner til, hatkriminalitet og netthets øker og skeive - og særlig personer som bryter normer for kjønn opplever diskriminering og utenforskap i samfunnet. Den internasjonale anti-genderbevegelsen har økt i styrke, der konspirasjonsteorier blir spredt om både pridefestivaler, kjønnsbekreftende behandling og skeive som gruppe.

Trans- og intersexpersoner har et svakere rettighetsvern enn befolkningen ellers, deres selvbestemmelsesrett er de jure eller de facto begrenset, og vi ser på noen områder en tilbakegang i rettigheter og tilbud.

Det offentlige behandlingstilbudet for transpersoner opererer på tvers av internasjonal diagnosemanual og behandlingsstandarder. Den har liten tillit hos brukergruppen. Tjenesten diskriminerer ikke-binære, nevrodivergente og personer med høy bmi. Det siste året har vi også sett hvordan behandlingstilbudet forsøkes innskrenket - gjennom blant annet å regne behandling av barn som utprøvende behandling.

Intersexbarn har historisk blitt utsatt for behandling som har som hensikt å gjøre kroppen mer kjønnsnormativ, og ikke er medisinsk nødvendig. Praksisen har gjentatte ganger blitt kritisert av internasjonale menneskerettighetsorganisasjoner som Amnesty International og Human Right's Watch. En utredning anbefalte i 2019 å få på plass retningslinjer som sikret intersex-personers selvbestemmelse, herunder å utsette ikke medisinsk nødvendig behandling til vedkommende kan ta del i avgjørelsen. De anbefalte også å innføre fleksible ordninger for å registrere juridisk kjønn fremfor å introdusere en tredje kjønnskategori

Når det gjelder innføring av en tredje juridisk kjønnskategori i Norge, så har lite skjedd på tross av at Bufdir i 2023 ferdigstilte sin Utredningen anbefalte å opprette en tredje juridisk kjønnskategori og en gjennomgang av relevant lovgivning for å harmonere denne. Regjeringen har signalisert at de ikke er villig til å trygge denne rettigheten før innføringen av nytt kjønnsnøytralt personnummer i 2032

Politiske mål

- FRI skal jobbe for et verdig, desentralisert behandlingstilbud som er basert på informert samtykke, WHO's diagnosemanual (ICD-11) og internasjonale behandlingsstandarder (WPATH, SOC-8)

- FRI skal jobbe mot sykeliggjøring og for selvbestemmelse for intersex-personer, herunder sikre selvbestemmelse over behandling som ikke er medisinsk nødvendig
- FRI skal jobbe for umiddelbar innføring av en tredje juridisk kjønnskategori
- FRI skal jobbe for en opprydning i lovverket som sikrer transfolk likeverdige tjenester med cisfolk i tråd med anbefalingene i Bufdirs utredning om et tredje juridisk kjønn, blant annet rett til eggdonasjon eller lovfesta rett til abort.

Organisatoriske mål

- FRI skal utvikle en skoleringspakke for å jobbe opp mot helseregionene og lokalt med kommunale handlingsplaner og helsestasjoner
- FRI skal styrke fylkeslag og medlemmer sin kompetanse på kjønnsmangfold og særlig intersex
- FRI skal prioritere arbeid med intersex, både gjennom kompetanseheving, opprettelse av et eget utvalg og prioritere ansatte/fagressurser på temaet.
- FRI skal styrke Transpolitisk utvalg med oppdatert mandat og en sterkere tilknytning til FRI sentralt (SES/LS)

TEMA: Trygghet, ytringsklima og rettsvern

Hovedmål:

FRI skal arbeide for at skeive er trygge og har likeverdig rettsvern som befolkningen for øvrig.

Bakgrunn:

Antallet anmeldelser av hatkriminalitet i Norge fortsetter å øke. Av disse er det hatkriminalitet mot skeive som har hatt den største prosentvise økningen. Til tross for dette rapporterer politiet om store mørketall knyttet til saker som ikke blir anmeldt. Flertallet av sakene blir ikke oppklart. Flere skeive har liten tillit til politi og andre styresmakter, og mange opplever også minoritetsstress i hverdagen. Dette skjer i konteksten av et stadig tøffere ytringsklima, med en dramatisk økning i netthets og hatefulle ytringer. Dette skjer som konsekvens av fremveksten av den internasjonale anti-genderbevegelsen som særlig angriper skeive. Dette gjør det vanskeligere å være skeiv. Det forsterker minoritetsstress og gjør det vanskeligere å jobbe for skeives rettigheter

Politiske mål:

- FRI skal følge opp arbeidet etter terrorangrepet 25. juni 2022, i samarbeid med Støttegruppa 25. juni og andre relevante organisasjoner
- FRI skal arbeide for at politiets arbeid med hatkriminalitet mot skeive prioriteres ytterligere både nasjonalt og lokalt
- FRI skal jobbe for medvirkning i og at skeive som en utsatt gruppe inkluderes i alt sikkerhetspolitisk arbeid, herunder relevante kommisjoner, utvalg og lignende.
- FRI skal jobbe for å sette det negative ytringsklima og konsekvensene for våre liv på dagsorden hos relevante styresmakter og i det offentlige ordskiftet.
- FRI skal arbeide for at skeive skal være trygge i offentlige rom og offentlig debatt, blant annet gjennom kompetansehevende arbeid om kjønns- og seksualitetsmangfold

Organisatoriske mål:

- FRI skal videreføre og styrke vårt eget 25. juni-utvalg
- FRI skal opprettholde god dialog og samarbeid med Støttegruppa 25. juni
- FRI skal legge til rette for intern skoloring om hatkriminalitet og ytringsklima.
- FRI skal videreføre og styrke det eksterne kompetansehevingsarbeidet i organisasjonen

TEMA: FRI som trygg samlingsarena for skeive

Hovedmål:

FRI skal være en trygg og inkluderende samlingsarena for skeive i hele landet

Bakgrunn

Skeive har økt sårbarhet for ensomhet og psykisk uhelse sammenliknet med heterofile cispersoner. At skeive samles gir nettverk mellom skeive og tryggere rom der flere kan leve ut og føle seg trygge i identitetene sine. Skeive rom gir mulighet for å dele erfaringer og bygge stolthet over marginaliserte identiteter; noe som kan ha en forebyggende og motvirkende effekt mot minoritetsstress, ensomhet og psykisk uhelse. FRI skal være en organisasjon som både har rom for de brede, inkluderende møteplassene for alle skeive, og mindre grupper og nettverk for spesifikke identiteter. Eldre seniorer kan ha behov for nettverk der man møter andre skeive seniorer. Regnbuefamilier kan ha behov for å møte andre regnbuefamilier. Det arrangeres kjønns mangfoldskafeer for de av oss som utfordrer normer for kjønn og det finnes grupper for bifile som gir andre rom enn de generelle skeive møtestedene. Skeive med sammensatte identiteter møter stadig motstand og lite forståelse både i den skeive bevegelsen og i samfunnet ellers. Det skeive mangfoldet er stort - ulike grupper kan ha behov for egne nettverk.

Politiske mål:

- At det lokalt og nasjonalt settes av midler til skeiv kultur og skeive sosiale rom

Organisatoriske mål:

- FRI skal jobbe for skoleringer som gjør at fylkeslag får kunnskap og ressurser til å gi god oppfølging av aktivitetsgrupper og prider i fylkeslaget.
- FRI skal jobbe for at alle medlemsarrangement og åpne arrangement oppleves inkluderende og tilgjengelige for alle skeive. Dette inkluderer skoleringer om mangfoldet av skeive identiteter, interseksjonalitet, tilgjengelighet og inkluderende praksiser.
- FRI skal styrke kompetansen på og strukturene for ivaretagelse og bygging av tillitsvalgte og frivillige.
- FRI skal gi tillitsvalgte verktøy til å kjenne igjen, håndtere og forebygge minoritetsstress.

Landsstyrets innstilling: forslag oversendes redaksjonskomitéen

Forslag 1

Sak fremmet av: Dag (opprettholdt av Olliver Ottesen)

Endringsforslag: I perioden skal vi prioritere å jobbe for gjennomslag og synlighet i tett samarbeid med våre sentrale utvalg rundt følgende saker:

Begrunnelse: Det bør fremgå av arbeidsprogrammet at FRI's forskjellige utvalg er sentrale i arbeidet FRI utfører.

Innstilt vedtatt av LS: Forslaget anses ivaretatt i nytt forslag til arbeidsprogram.

Forslag 2

Sak fremmet av: REVISE - FRI's utvalg for BDSM- og fetisj

Endringsforslag: Påvirke Regjeringen til å prioritere arbeid mot netthets og hat innen rammene av paragraf 266 (hensynsløs oppførsel) inntil diskrimineringsvernet er på plass for alle våre medlemmer, også de med annen relasjonsidentitet, aseksuelle, fetisjister etc

Arbeide for løsninger som synliggjør mengden av hatkrim mot skeive ved å kreve at dette kan registreres enkelt på nett.

Begrunnelse: Legg til i kap. 1.9 Justis, fordi det er alt for usynlig de store mengdene med netthets som faktisk finnes der ute. Dette vil ikke komme opp før tallene viser det

Oversendes til redaksjonskomité for arbeidsprogram.

Landsstyret innstiller på at følgende forslag avvises

Forslag 3

Sak fremmet av: Ley Muller

Endringsforslag: Inkludere en interseksjonell tilnærming som øker fokus på rasifiserte skeive ("people of color") and de med innvanderbakgrunn

Begrunnelse:

Jeg ser lite interseksjonalitet i arbeidsprogrammet. Det bruker begrepet "antidiskrimering" for å referere kun til diskriminering pga skeivhet, men diskriminering oppleves av andre identiteter og ofte forsterkes når vi ikke ser sammenhenger. Politisk plattform kap 3 er "3. Ikke-diskriminering og antirasisme", men dette er *ikke* reflektert i f.ek.s FRI Trøndelag - Trøndelag er veldig tydelig på at FRI er for nordmenn, og oversettelse av materialer er helt uaktuelt. Den holdningen er grunnen at jeg har ikke vært aktiv i gruppen. Til meg virker kap 3 i plattformen å ikke være ordentlig reflektert i praksis.

Innstilt avvist (Forslaget anses ivaretatt i tema fem i nytt forslag til arbeidsprogram.)

Forslag 4

Sak fremmet av: REVISE - FRIs utvalg for BDSM- og fetisj

Endringsforslag: Diskrimineringsvern og forbud mot konverterings terapi for alle seksuelle minoriteter som per i dag er utelatt fra antidiskrimineringslovgivningen – BDSM-utøvere, fetisjister og aseksuelle.

Begrunnelse: Opprettholde dagens prioritering av dette viktige arbeidet og inkludere paragrafen om konverteringsterapi.

Innstilt avvist

Forslag 5

Sak fremmet av: REVISE - FRIs utvalg for BDSM- og fetisj

Nytt forslag:

- Påvirke Regjeringen til å prioritere arbeid mot netthets og hat innen rammene av paragraf 266 (hensynsløs oppførsel) inntil diskrimineringsvernet er på plass for alle våre medlemmer, også de med annen relasjonsidentitet, aseksuelle, fetisjister etc
- Arbeide for løsninger som synliggjør mengden av hatkriminalitet mot skeive ved å

kreve at dette kan registreres enkelt på nett.

Begrunnelse: Paragraf 266 prioriteres ikke i dag, og BDSMere opplever at politiet er direkte uinteresserte i å registrere anmeldelser. Leder av politiets nettpatrulje gikk ganske lang under Arendalsuka i å antyde at de hadde tatt vekk mulighet for å registrere netthets online fordi det "ble for mange saker", med andre ord at oppklaringsprosenten rammes negativt. AIBA, et norsk grunderforetak som bruker AI for å avdekke nettovergrep mot barn, Telenor som blokkerer svindel og andre får heller ikke sendt anmeldelser til politiet uten å bruke store manuelle ressurser for dette.

Innstilt avvist: Forslaget innstilles avvist, delvis ivaretatt i hovedtema 4

Forslag 6

Sak fremmet av: AU

Nytt forslag: Legge inn forslag under "organisatoriske forutsetninger" i forslaget til arbeidsprogram: "Nytt kulepunkt": Utarbeide forslag til seksårig strategi for FRI, som behandles på landsmøtet 2026.

Innstilt avvist til fordel for F7b

Forslag 7

Sak fremmet av: Viljar Eidsvik

Endre dokumenttittel til:

"Arbeidsprogram FRI 2024 – 2026"

Begrunnelse: arbeidprogrammet vil vere gyldig desember 2024 - desember 2026.

Innstilt avvist av LS

Forslag 8

Sak fremmet av: Marianne Gulli

Redusere til 3 hovedprioriteringer:

Innstilt avvist av LS (4-7-0)